

DEBRECEN-N. VÁRADI ÉRTESÍTŐ.

Adás-vevés 's mindenféle hirdetésményekkel hetenként megjelenik.

31.

Félévi előfizetés helyben 1 frt. postán bár hová 2 frt ezüstben.

Ez ÉRTESÍTŐRE időközben is mindenkor előfizethetni mindkét városi tudak. intézetben.

„*Magyarországnak kedvez a' szerencse*“ így kezdé meg egy a' többek közötti nagy sorsjáték hirdetményét folyó év' Martius elsőjén a' 10-dik számú Értésítőnkben NVáradról ns Faur Gábor úr— 's ugyanazt következőleg végzé be: „*ezért tehát nincs mit késmi, nincs mit halasztani, a' jóslat biztat, 's a' nagy nyeresemények Magyarhonban fognak ismét megtelepedni.*“ Némelyek a' tisztelt úrnak e' részbeni gyakori hirdetményeit, ugyszinte a' kijelelt jóslatot tulságosnak mondoiták, sőt számtalanoktól hangzott már, hogy: „*éj miért próbáljunk? hisz e' környékre nem is küldenek oly sorsjegyeket, melyek nyerők lehetnének;*“ lám, cáfolva van a' kétségeskedés, mert a' jóslat csakugyan teljesült, ugyanis f. év' Martius 6-és 8 ki húzáskor a' főnyereményt Fejérmegyében Aba faluban egy sebész nyerte meg, ki most már Budai házi úr, — legközelebb pedig az e' f. hó Julius 10-ki főnyereményt 200,000 frtot NVáradon 's éppen ns Faur Gábor úrtól vásárlott 114,537 ik sz. sorsjeggyel kalapos mester ns Thar Lajos és fizekasmester ns Kolla Gábor urak nyerték meg, — nyilvános tehát, hogy Faur Gábor úr jóslata teljesült, 's igazán büszke lehet annyiszori hirdetményei valósultában, sőt még mi is szerencséseknak tartjuk magunkat, hogy e' főnyereményt Értésítőnk által annyiszor ajánlva, végre ezennel is közhírré tehattük, hogy csakugyan „*Magyarországnak kedvez a' szerencse.*“
(mind két vár. sbani szerkesztőség.)

(D.) **Árverendő szőlő.** (1)
Debrecenben, a' hatvanutcai kertben, közsörús mester Seidl Jánosnak egy a' legjobb karban lévő 3 kapa szőleje, jó pajtával, becses gyümölcsfákkal ellátva — folyó hó Julius 30-n az az Pénteken délutáni 3 órakor dobszó által léssen eladandó. —

(D. 124) **Tanyaföld árvereltetése.**
Vagyonbukott Balásházy János csödtömegéhez tartozó Fertőparti 6 és $\frac{1}{2}$ nyilas váltott tanyaföld, az ehez járuló, és a' szokott földbér fizetése mellett bírandó 3 és $\frac{2}{3}$ nyilas holt-Kadarcsal együtt, f. év Aug. 5-ik napján, a' hely színen el árvereltetendő léssen. — Debrecen Julius 18-án 1847. (1. 2)

Kaszás Mihály tömeg-gondnok.

(D. 125.) **ECKSTEIN JÁNOS** (1. 3.)
az iparegyesület által ezüst érdempénzzel jutalmazott szivargyárnok Pestről, egész alázattal jelenti: hogy a' folyó évi augustusi debreceni vásárt másodsor kátogatandja meg *nagyszerű szivartárak*. — Melyszerént az illető t. c. kereskedő uraknak, ugy minden rangú vásári t. közönségnek, *gyártmányait* (melyeknek jóságosszépsége 's különösen jutányos arra, hazánk' akármely gyárával versenyzik) tisztelettel ajánlja. — Főkép ajánlhatók, mint legujabb gyártmányok u. m. *Marsiellaise, Szent Andrási, Képciselő, Kornelia szivarok.* —

Raktára Debrecenben nagy Bécsiutca Boldrini Péter boltjában, az *iparműtár* átellenében. Pesten pedig Váci utca gróf Nákóház udvarában.

(NV.147.) **Gazdasági jelentés.** (1.3.)

Alulirt tisztelettel adja tudtára a' t. c. közönségnek és földműveltető uraknak, hogy a' szántás- 's átaljában a' mezei gazdasághoz, pálinka főzéshez és egyéb használatra megkívántató mindenféle erőműveket jutányos áron készíteni magát ajánlja: u. m.

Rostás munkanemű szerek, melyeket minden rostákra használni lehet, nálla készítettnek, és nagyobb számmal készen is találatnak, nemkülönben szecska-, burgonya- és répavágó gép.

Búzaválasztó és mindenféle szelelő rosta.

Többféle eke, burgonyaszedéshez való eke Extirpator, vagy 5, 7, és 9, vasú keverő eke, réteke, vagy scarificator öt vágó késsel, tengerit vetni való eke, különféle földsimító.

Burgonya, vagy répamosó gép. — Burgonyatoró (Quetschmaschine).

Szivarvány kúthoz vascsövek sat. Maisch szívó a' pálinka főzéshez.

Sómalom, méhkasok, tűzifafűrész, káposztagyálú, tengerifejtő. —

Elvállaltatnak még javítás végett a' fent érintettekől minden megromlott tárgyak, és a' lehetőségig helyre állittatnak.

Lakik VáradOlasziban, Korona utcában, a' korona vendégfogadó átellenében.

Strangfeld Izidor
gépész.

(NV.152.) **HIRDETÉS.** (1.3.)

Több királyi kisebb haszonvételek, 's pusztabeli birtokok, jövő 1848-ik év első napjától három egymásután következő évre, a' mlgos nváradai deák püspökség részéről haszonbérbe lévén adandók, ezen javak árvereltetése VOlasziban az uradalmi kasznári lakban, folyó év augusztus 17-én reggeli 9 órakor fog történni. A' haszonbéri javak részletes leírása, 's szerződésbe igtatandó feltételek ugyan ezen hivatalnál addigis megtekinthetők. — A' vállalkozni kívánók tehát elegendő hánatpénzzel ellátva illendően meghívatnak. —

(NV.149.) (1.3.)

Egy nőtelen szakács, ki több uraságoktól jó bizonyítványokkal elvan látva, 's mesterségét jól érti, kerestetik a' nváradai tud.intézet által.

A' nváradai t.intézetbe egy új kanapé, 6 szék, 's egy festett almáriom eladó. (NV.) (1.3.)

(NV. 151.) **Eladó borok.** (1.3.)

VOlaszi Kőfaragó utca szegletén Tar Imre ügyvéd urnál 300 cseber 834, 836, 841, 846-ik évi ismert jelességű bor eladó. — Ugyanott két rendbeli pálinkafőző üst, faedények, minden órán haszonbérbe adandók.

(NV.148.) **Eladó borok.** (1.3.)

1841. 1844. 1845 ik évi borok hordó számra találatnak NagyVáradon Zsiga Miklós polgárnál.

(NV.150.) **Üveggyár.** (1.3.)

Bihar megyének érmelléki járásában, a' Réz nevű erdőségben fekvő, és most is folyamatban lévő üveg gyára Fráter Pál úrnak jelen évi September 2-kán kezdendő haszonbérbe adandó lévén, a' további feltételek megtudása és egyezkedés végett a' bérleni szándékozók a' tulajdonoshoz ugyancsak Biharmegyei Érsemjénbe utasittatnak.

(D) **Közhírrététel.**

Alulirt tisztelettel jelent minden rendű t. c. uraknak 's asszonyságoknak, hogy általa készült, 's a' legujabb ízlés szerinti faragással 's csinnal ellátott, szabadon álló **remek görbe író-asztala**, mellyet urak úgy, mint hölgyek egyformán használhatnak, — jutányos áron eladó. Megtekinthető a' tulajdonosnál Tizenhárom városon 1662-dik szám alatt.

László Dániel,
asztalos-mester.

(NV.142.) **Bírói árverés.** (2.3.)

Folyó 1847-ik évi Augusztus 27-ik 's következő napjain táblabíró Komáromy György úrtól, t. Bihar megyében kebelezett, 's váltó törvénytársasági marasztalások folytán bíróilag lefoglalt szalárdi uradalomhoz tartozó részjóságok és haszonvétek a' helyszínén elárvereltetni fognak: nevezetesen, Szalárd, Fegyvernek, Szarkó, Almás helységek, Gégényi és Ottományi részjóságok. Bővebb értesítést 's leírást vehetni Szalárdon váltói gondnok 's gazdatiszt Fehér Sándor úrnál. — Kelt V.Olasziban Julius 10-én 1847.

Tokody István,
t. ns Bihar megye első alszolgabírája, mint végrehajtó bíró.

(D.119)

HIRDETÉS.

(3.6)

DEBRECEN-SZOLNOKI GYORSUTAZÁS
az első magyar középponti vasúttal Pestig kapcsolatban.

Az Intézet minden lehető kényelmet's főleg gyors közlekedést is kívánván eszközteni: ezennel hírül adja a' t. c. utazó közönségnek, miszerint *folyó évi Augustus' 20-ik napjától*, mint a' vasútnak Pesttől Szolnokig való megnyitástól gyorskocsijainak menetét **Pestről az alábbirt renddel Szolnokra tette át**, azon igérettel: miszerint gondoskodott *Szolnokon* is a' legnagyobb kényelem' kiszolgáltatásáról, hasonló célból's e' végre ott rendes ügynökszobát alakított, úgy intézkedvén, hogy megérkezte után a' gyorskocsiknak a' t. c. utazók's podgyászai az első Pestre indulandó vasúti gőzkocsin elszállítassanak.

Nyári hónapokban a' gyorskocsin utazók még azon napon *Szolnokra* érkeznek, ugyszintén *Szolnokról Debrecenbe*.

Bukovina, Brassó, Szeben, Kolozsvár, Várad között az Intézet a' legrövidebb vonalon tartván közlekedését, *Debrecen-Szolnokkal* közvetlenül áll összeköttetésben, e' szerint rendes elindulás Debrecenből szintén, mint Szolnokról hetenként háromszor történendik.

 Felvételi szoba utazók's podgyászok számára *Bécsben Draut Károly'* szállítói irodájában Biber-bástyán; *Pesten a' Fehér Hajónál*; *Szolnokon az intézet' irodájában a' Zöldfa* fogadó' szomszédságában; — **Debrecenben Wallis és Pappuraknál** az „arany csillag” cím alatti fűszer kereskedésben. — Költ Pesten, Juliusban 1847.

Biasini Ferencz sk.

Pest-Brassói gyorsutazási intézet' tulajdonosa.

(NV. 146.) Birka és bárány eladás.

 Váradtól egy órai távolságra a' vergyei pusztán 500 darab három és négy éves egészséges tenyésztési anya egy nyiretű birka, 400 idei bárány szabad-kézből minden órán eladó, értekezhetni Fleiszner és Rosental uraknál Nagy Váradon. (2.3.)

(D.120.) Eladó ház. (2.)

Debrecenben Szentanna utcán ⁴⁶/₂₃₇₃-ik sz. alatti szép helyen lévő szögletház, 4 szoba, 3 konyha, 3 kamra, 8 lóra való istálló, kis kerttel, kúttal ellátva, minden órán szabad kézből eladó. Értekezhetni a' bentlakó tulajdonossal. —

(D.122.) Eladó vásári-sátor. (2.3.)

P. Némethy Józsefnek, Debrecenben, a' külső vásár-álláson lévő deszka sátora, f. e. aug. 7-én d. u. 3 órakor a' t. csőd választmány rendeletéből másodszor fog árvereltetni. —

(NV.144.) Eladó ház. (2.3)

Kőfaragó utcán Roth József úr' háza szabad kézből minden órán eladó. —

(NV.143.) Eladó tiszta őszi reptze.

Özvegy Lónyai Józsefnő n.kágyai jószágában termett ötven köből tiszta őszi reptze minden órán eladó. Értekezhetni a' tulajdonos nővel, vagy a' nváradit. tud. intézetben, hol a' reptzéből láthatni. (2.3.)

(NV.145.) Tűzifa eladás. (2.3.)

Nagy méltóságú siteri uradalom haraszi és sikariti erdejében van 400 öl eladó cserfa, melynek magossága az erdőben 8, szélessége 7, hossza 4 láb, ki 25 ölet egyszerre veszen, ölet 7 frt. 50 krjával kapja, és így 10 krral jutnyosabban a' rendes áránál. —

Köszvénymentő szerek

mindennemű köszvényes és inbetegségek ellen, u. m. arcz, fő, fog, fül és mejjfájás, derék- és ágyékfájdalmak, köszvény és görcsök, továbbá vértolulás, szívdobogás, álmatlanság, orbánc, szem-, torok- 's egyéb gyúladások'stb. ellen, — NVáradon fűszerárús Heinrich István „3 Oroszlán” című kereskedésében kaphatók. Ugyanott friss Türi, Ivándi, Gleichenbergi, Seltzi, Marienbadi, Pilnai's több más gyógyvizek, valamint mindenféle friss fűszerek találatnak. (NV. 139.) (3.3)

(NV. 141.) Bérlek. (3.3)

V.Olaszi fejérpapok' utcáján, a' postahivataltól harmadik ház, hol 6 szoba, konyhák, 2 kamara, pince, kettős padlás, istálló, kocsiszínnel, kút és egy kis veteményes kertecske, sz. Mihály naptól kezdve bérbe adandó; értekezhetni Horváth Alajos tulajdonossal.

Narancs és Tarlórépamag, minden más szokott cikkekkel fűszeráros Tókécs István árúhelyén Debrecenben folytonosan találhatók.

(D. 117.) Óvás és figyelmeztetés. (3.3)

Tudunkra esvén, hogy táblabíró t. *Ottlik Ferencz* ur ellen t. *Bihar vármegye*' kórháza, hit-es mérnök t. *Tóth Sámuel*, táblabíró t. *Lakatos János* urak, és a' t. *Köbölküti közbirtokosság*, mint hitelezők' részére, *Biharmegyei Köbölküti és Sváb-Olasi* helységekben most közelebb bírói foglalások történtek, és a' foglalt javaknak árverések' útján leendő eladására már határnapok is ki vannak tűzve, minthogy t. *Ottlik Ferencz* urat terhelő adóssági követeléseink' betáblázásánál fogva a' fentisztelet hitelezők előtt elsőbbségünk van: feljogosítva érezzük magunkat a' fent érintett bírói foglalások ellen óvást tenni; és azokat, kiknek a' foglalt javakat megvenni netalán szándékuk volna, az említett körülményre figyelmeztetni. Költ Debrecenben jul. 9-kén 1847.

Swarcz Sámuel,

kerületi táblai ügyvéd.

és Goldberger Imre,

t. Szepes vármegye' táblabírája, mint az ágostai hitvallásúak' tiszamelléki egyházkerületének pénztárnoka.

Gyümölcsfák' új nemesítés módja. *)

Sokan vannak, kik igen szeretnék, sőt fáradság mellett igen sok kincset is fordítanak arra, hogy nemes gyümölcsfakkal díszeskedjék kertök; de mi haszna? gyakorta vagy a' földet nem szereti, vagy a' hely' fekvését, midőn egy vagy két éves óltott gyümölcsfát által tesz vagy ültet hegyes vidékről alföldre és vizont, — vagy egyik határból a' másikba, már vagy elvesznek, vagy elsatnyulnak, és így igen nagy fáradságba kerül, hogy célt érjen az ember, sőt kénytelenek vagy magvakat ültetni, vagy

(*) A' gyümölcsfák nemesítésének ezen új találmányát hitelesnek hívén, örömmel közöljük, különösen a' szenvedélyes gyümölcsfa tenyésztők kedvellőinek. — Sajnáljuk azonban, hogy már előbb nem kaphattuk e' cikket, hogy még ez idén többektől kísérlet alá vétethetett volna, egyéberánt azt ezennel addig is sietünk közhire bocsátani, míg a' t. c. közönséget jövő tavasszal újlag iránta figyelmeztetni el nem mulasztandjuk. — (Szerk.)

vad csemetéket plántálgatni, és úgy akkor azokba nemes gyümölcsfákat oltani mindenféle módon, de ez is igen sok viszontagságos időnek van kitéve, vagy szél, vagy kövér hajtás után elsatnyul, egy szóval tökéletesen meg nem felel a' célnak és a' várakozásnak. De van egy feltalált mód, könnyű és egyszerű, mely ezeket az akadályokat semmivé teszi, és oly bizonyos az előre haladás, mint kétszer kettő hogy négy. Tudniillik ékeket fenyő fából kell csinálni annyit, a' mennyi fát akar az ember szaporítani, és tavaszkor, midőn kezdenek fakadozni a' fak' galyai (sőt egész Majus hó végéig is) egy finom kertész késsel olyan galyat, mely a' mult esztendei hajtás volt, a' gyűrűje alatt vagy felett által kell szurni, és azon a' szúrásnál által kell cövekelni az ékkel a' galyat, és azután azt úgy hagyni a' fán; ez az évnek elforgása alatt, a' pecek körül kiforr, és azon hasításon, mely a' galyon történt, nagy forrás támad, ugyan ezen galyat, jövő tavaszkor le kell vágni, s a' földbe rendelt helyére ültetni peckestől, azon a' kiforráson rügyek és ripacsok vannak, mellyek mind annyi tövet bocsátanak, és így kész a' legjobb fajú gyümölcsfa, mi által igen hamar célt ér az ember, sőt azon faj még sokkal jobban nemesül, mert más törzsoktól rosz fanyar nedvet nem kap. Biztoson szólhatok, hogy ezer közzül sok, ha egy elvész, és akármely fajú fákra használható, sőt más fákra is, u. m. veres, sárga akáci fákra is. Hasznos e' szaporításmód, mert három év alatt gyümölcsöt ad és pedig jeleset. Végre megjegyzésre méltó, hogy a' ki e' pecek-, vagy ékkel való nemesítéssel nyúlánk magas fát akar nevelni, úgy intézze, hogy a' nemes fanak belső nyúlánk galyain tegye a' peckelést; mert az olyan magas favá válik, ha pedig a' szélső galyakat peckeli, azokból törpe és terepélyes fa leendő.

Bátor vagyok tehát csekély iparomat közleni, és hogy ha még gyakorlatba nem volna, sziveskedjék a' Debrecen- Nvárad Ertesítő szerkesztősege hazám tisztelt gyümölcsfa kedvelőinek elébe adni, hogy használatba vétessék ezen ügyes szaporításmód, mely mindenféle más oltásokat fölül mul, mivel vele leghamarább célt érhetni. — Tiszababolna 1847.

Wilt Antal,

plébános.

Piaczi ár vált. gr.	Debreczen		N. Várad		Miskolcz.	
	Julius. 13.	Julius. 14.	Julius. 13.	Julius. 14.	Julius. 3.	Julius. 3.
	felső	alsó	felső	alsó	felső	alsó
Köböl						
Tiszta búza	440	360	400	360	600	500
Kétszeres	360	320	340	300	520	440
Rozs	340	310	260	—	480	360
Arpa	200	160	170	160	400	200
Zab	100	—	90	80	120	100
Tengeri	360	320	340	320	460	340
Köles	300	250	—	—	—	—
Kása	520	480	480	—	600	540
Szalonna mársa	56 f.	51 f.	58 f.	—	—	—

Lotterián kijött számok: *Budain*, Julius 17) 4. 53. 58. 87. 3. — *Kassain*, Julius 10.) 13. 49. 58. 39. 69.

Szerkeszti 's kiadja Balla Károly. — Nyomatja Tóth Endre Debrecenben.